

Dom i de förenade målen
C-411/10, N.S mot Secretary of State for the Home Department och
C-493/10, M.E. m.fl. mot Refugee Applications Commissioner Minister for
Justice, Equality and Law Reform

En asylsökande får inte överföras till en medlemsstat där han eller hon riskerar att utsättas för omänsklig behandling

Unionsrätten tillåter inte en icke motbevisbar presumtion om att medlemsstaterna respekterar asylsökandes grundläggande rättigheter

Den gemensamma asylpolitiken är en del av unionens mål att gradvis upprätta ett område med frihet, säkerhet och rättvisa som är öppet för dem som av olika omständigheter tvingas söka skydd i unionen på laglig väg. I Dublin II-förordningen¹ anges kriterier för att fastställa vilken medlemsstat som är behörig att pröva en asylansökan som lämnats in i unionen – i princip är en enda medlemsstat behörig. När en tredjelandsmedborgare har ansökt om asyl i en medlemsstat som inte är den medlemsstat som enligt förordningen anses som behörig, föreskrivs i förordningen ett förfarande för överföring av den asylsökande till den behöriga medlemsstaten.

I mål C-411/10 anlände den afghanske medborgaren N.S. till Förenade kungariket efter att ha passerat via bland annat Grekland där han anhölls år 2008. Efter fyra dagar frisläpptes han av grekiska myndigheter med ett föreläggande om att lämna landet inom 30 dagar. N.S. ansökte inte om asyl. Han har gjort gällande att när han försökte lämna Grekland greps han av polis och utvisades till Turkiet. I Turkiet hölls han i förvar i två månader under svåra förhållanden. Han rymde därefter från den plats där han hölls i förvar och reste från Turkiet till Förenade kungariket, dit han anlände i januari 2009 och där han ansökte om asyl. I juli informerades N.S. om att han skulle överföras till Grekland i augusti med tillämpning av Dublin II-förordningen. Han överklagade detta beslut med åberopande av att hans grundläggande rättigheter riskerade att kränkas om han skickades tillbaka till Grekland. Den nationella domstolen har påpekat att asylofförandet i Grekland är behäftat med svåra brister, att asyl beviljas i ytterst få fall, att möjligheten till domstolsprövning är otillräcklig och mycket svår att få tillgång till samt att mottagningsvillkoren för asylsökande är olämpliga.

Mål C-493/10 gäller fem asylsökande. De har sinsemellan inte några band och kommer från Afghanistan, Iran och Algeriet. De har alla passerat Grekland och gripits där för att ha rest in i landet olagligt, utan att ansöka om asyl. Därefter reste de till Irland där de ansökt om asyl. Alla fem motsätter sig att återvända till Grekland och har gjort gällande att förfarandena och villkoren för asylsökande i detta land är olämpliga.

Såväl Court of Appeal of England and Wales (Förenade kungariket) som High Court (Irland) har frågat domstolen om de myndigheter i en medlemsstat som ska ombesörja överföringen av de asylsökande till Grekland (den medlemsstat som är ansvarig för prövningen av asylansökningarna enligt förordningen) – med hänsyn till det grekiska asylsystemets överbelastning och dess effekter på behandlingen av de asylsökande och prövningen av deras ansökningar – först ska kontrollera att denna stat verkligen respekterar de grundläggande rättigheterna. Dessa två domstolar önskar även få klarhet i om nämnda myndigheter, för det fall den aktuella staten inte respekterar de grundläggande rättigheterna, är skyldiga att ta på sig ansvaret för att själva pröva asylansökan.

¹ Rådets förordning (EG) nr 343/2003 av den 18 februari 2003 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en asylansökan som en medborgare i tredje land har gett in i någon medlemsstat (EUT L 50, s. 1)

Under EU-domstolens prövning av målen har tretton medlemsstater, Schweiziska edsförbundet, Förenta nationernas flyktingkommissariat (UNHCR), Amnesty International och AIRE Centre intervenerat. Det är ostridigt mellan dem som har yttrat sig till domstolen att Grekland, år 2010, var inkörsporten till unionen för närmare 90 procent av de illegala invandrarna, vilket innebär att den börda som nämnda medlemsstat fått bära på grund av denna tillströmning är oproportionerlig i förhållande till den börda som övriga medlemsstater bär och att de grekiska myndigheterna i materiellt hänseende är oförmögna att hantera situationen.

I sin dom av idag, erinrar domstolen för det första om att det gemensamma europeiska asylsystemet har utformats i en kontext där det finns fog för att anta att samtliga medlemsstater som deltar respekterar de grundläggande rättigheterna och att medlemsstaterna kan ha ett ömsesidigt förtroende för varandra i det avseendet. Det är just på grund av denna princip om ömsesidigt förtroende som unionslagstiftaren antog Dublin II-förordningen, vars huvudsakliga syfte är att påskynda behandlingen av ansökningarna, vilket ligger såväl i de asylsökandes som i de deltagande medlemsstaternas intresse.

Med utgångspunkt i denna princip har domstolen prövat om de nationella myndigheter som ska ombesörja en överföring till den medlemsstat som enligt förordningen är ansvarig för asylansökan är skyldiga att i förväg undersöka om de grundläggande rättigheterna respekteras i denna stat.

Domstolen påpekar att enbart ett mindre åsidosättande av de bestämmelser som reglerar asylrätten inte är tillräckligt för att hindra överföring av en asylsökande till den medlemsstat som i normalfallet är behörig. Detta skulle nämligen innebära att innehållet i medlemsstaternas skyldigheter i det gemensamma europeiska asylsystemet går förlorat, och det skulle äventyra målsättningen att snabbt fastställa vilken medlemsstat som är behörig.

Domstolen anser emellertid att **unionsrätten utgör hinder för att tillämpa en icke motbevisbar presumtion om att den medlemsstat som enligt förordningen är ansvarig respekterar Europeiska unionens grundläggande rättigheter.**

Det ankommer nämligen på medlemsstaterna, inbegripet de nationella domstolarna, att inte överföra en asylsökande till den ansvariga medlemsstaten, när de inte kan sväva i okunnighet om att systembristerna vad beträffar asyلفörfarandet och mottagningsvillkoren för asylsökande utgör allvarliga och klarlagda skäl att anta att den asylsökande löper en verklig risk att utsättas för omänsklig och förnedrande behandling i den mening som avses i artikel 4 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Domstolen anser att medlemsstaterna har flera lämpliga redskap för att avgöra om de grundläggande rättigheterna respekteras och därmed vilka verkliga risker som en asylsökande löper för det fall han eller hon skulle överföras till den ansvariga medlemsstaten.²

Domstolen tillägger vidare att, med förbehåll för möjligheten att själv pröva ansökan, **den medlemsstat som ska ombesörja överföringen av den asylsökande till den stat som är ansvarig enligt förordningen och som konstaterar att detta är omöjligt, är skyldig att fortsätta prövningen av kriterierna i förordningen, för att därvid avgöra om det utifrån något av de senare kriterierna är möjligt att fastställa en annan medlemsstat som ansvarig för prövningen av asylansökan.**

Den förstnämnda medlemsstaten ska härvid se till att inte förvärpa kränkningen av den asylsökandes grundläggande rättigheter genom ett förfarande för fastställelse av den ansvariga medlemsstaten som tar orimligt lång tid. Vid behov ankommer det på medlemsstaten själv att pröva ansökan.

Domstolen preciserar slutligen att Protokoll (nr 30) om Republiken Polens och Förenade kungarikets tillämpning av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna inte påverkar svaren.

---

² Bland dessa återfinns rapporter som lämnats av internationella icke-statliga organisationer eller av Förenta nationernas flyktingkommissariat (UNHCR).

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Bilder från uppläsningen av domen finns tillgängliga på »[Europe by Satellite](#)« ☎ (+32) 2 2964106